

de eerste eind december '44-begin januari '45 in Roosendaal, de tweede in maart '45 in Eindhoven.

De Roosendaalse peiling werd georganiseerd door een ter plaatse opgericht Vraag- en Antwoord-instituut dat van drie ondernemende jongeren uitging. Zij hadden op een enquêteformulier achttien vragen gesteld, lieten ca. 5 000 van die formulieren door de post huis aan huis verspreiden (het Militair Gezag en het gemeentebestuur hadden medewerking verleend) en ontvingen er 753 ingevuld terug – ruim 15%, geen hoge score dus, en de uitkomsten moeten dan ook met grote voorzichtigheid worden gehanteerd.

Onder dat voorbehoud geven wij weer dat op de vraag: 'Vindt u een terugkeer van de oude gezuiverde gemeenteraad wenselijk?' op 10% van de formulieren van personen, 'niet-intellectuelen' (wij weten niet welk criterium is aangelegd om 'intellectuelen' en 'niet-intellectuelen' te onderscheiden), die jonger dan dertig jaar waren, met 'ja' was geantwoord en op 29% van de formulieren van personen, 'niet-intellectuelen', die dertig jaar of ouder waren; van de beneden-dertigjarige, 'niet-intellectuelen', wenste 54% dat een nieuwe raad zou bijeenkomen en van de boven-dertigjarige, 'niet-intellectuelen', 45%; die cijfers waren voor de 'intellectuelen' resp. 19% en 32% en bij de 'naamlozen', d.w.z. blijkens de zonder naam ontvangen invulformulieren, resp. 20% en 45%. Ten aanzien van het partijwezen waren de volgende vragen gesteld: wenst u geen partijen? – 17% van de 'naamlozen' en 14% van de overigen antwoordden 'ja'; wenst u een eenheidspartij? – 6% van de 'naamlozen' en 3% van de overigen antwoordden 'ja'; wenst u beperkte partijvorming? – 37% van de 'naamlozen' en 60% van de overigen antwoordden 'ja'; wenst u onbeperkte partijvorming? – 8% van de 'naamlozen' en 10% van de overigen antwoordden 'ja'; of wenst u een corporatief stelsel? – 0% van de 'naamlozen' en nog geen 2% van de overigen antwoordden 'ja'. Naar de 'verzuiling' werd slechts gevraagd op het gebied van de vakverenigingen. 'Wenst u', zo luidde de vraag, 'een eenheidsorganisatie der vakbeweging of verschillende vakorganisaties, gebaseerd op godsdienstige grondslag?' – 34% van de 'naamlozen' waren voorstander van een eenheidsorganisatie, 32% voorstander van vakorganisaties 'op godsdienstige grondslag' en die percentages waren voor de overigen resp. 36% en 23%.¹

¹ Uit de overige gegevens die dit onderzoek opleverde, vermelden wij nog het volgende:

24% van alle inzenders bezat een radio; daarmee werd het meest geluisterd naar